

РЕШЕНИЕ

№ 25121

гр. София, 22.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 67 състав, в
публично заседание на 16.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Лилия Йорданова

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **4380** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) вр. чл.26, ал.9 от Закон за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на О. И. И., [дата на раждане] г в Г.И.-Ф., СССР, гражданин на Руската федерация,чрез адвокат А. И. Л. /САК/ със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.3, ап.5АК, против отказ за предоставяне право на постоянно пребиваване, издаден с рег.№ 5364р-3318/04.02.2026г. на Директора на дирекция "Миграция" в МВР.

В жалбата е посочено, че издаденият административен акт е неправилен и незаконосъобразен.Допуснати са съществени нарушения на производствените правила на АПК, които са довели до незаконосъобразност на акта. Конкретно се твърди, че административният орган не е извършил обективна и пълна проверка на представените от жалбоподател документи, не са изискани допълнителни доказателства от жалбоподател, въпреки че е било възможно това да бъде сторено съгласно чл.36 АПК, както и липсва мотивирано становище, обосноваващо защо документите към заявлението са счетени за недостатъчни, неподходящи или подправени. Твърди, че са нарушени принципите на административния процес по издаването на акта и отказът противоречи на принципите, прокламирани в чл.7 и чл.8 АПК. Моли административният акт да се отмени и преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне при спазване на закона и указанията на съда.

В съдебно заседание жалбоподател се представлява от адв. Л., който поддържа жалбата. Иска от съда да отмени акта, тъй като в хода на съдебното производство ответник не е успял да докаже настъпването на фактическите констатации. Претендира разноски по представен списък.

Ответникът–редовно призован,представлява се от юрк. М.. Иска от съда да отхвърли

жалбата. Твърди, че административният акт е правилен и законосъобразен, издаден от компетентен орган. Счита, че правилно административният орган е установил, че българския произход на жалбоподател не е доказан. По делото е изпратена експресна справка като част от преписката, където е посочено, че свидетелството за раждане не би трябвало да е издадено в подобен вид и че неговите данни са преправени, следователно оспореният отказ следва да бъде оставен в сила. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд - [населено място], след анализ на доказателствата, приети по делото без оспорване и становищата на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало със заявление рег. № 538200 – 18807/03.09.2025 г. по описа на сектор „Миграция“ при ОДМВР–Б. за предоставяне на право на постоянно пребиваване на чужденец в България, подадено от И. О., роден на 04.13.1958г., Л., гражданин на Руската федерация. Заявлението е било подадено лично от И. О. на основание чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗЧРБ./л.15-18/ Заявлението е подадено по образец, съгласно Приложение № 4, във връзка с чл. 34, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за чужденците в Република България. Заявлението е подадено при спазване изискванията на чл.34, ал.3 ППЗЧРБ-не по-късно от два месеца преди изтичане на разрешен срок по издадена виза по чл.15, ал.1 ЗЧРБ. Към заявлението са били приложени изискуемите документи, съгласно чл. 34, ал. 1 и чл. 35, ал. 1 от ППЗЧРБ, включително нотариално заверено копие на свидетелство за раждане, серия IV-ЯР №272165 /л.21гръб-22/ съгласно разпоредбата на чл. 62, ал. 1 от ППЗЧРБ – „За удостоверяване на факти и обстоятелства, свързани с правния му статут, чужденецът предоставя документи в оригинал или нотариално заверени копия“. В изпълнение на чл.22, ал.4 от ЗЧРБ е представено по служебен път писмено становище рег.№БС-31-4362/28.10.2025г по описа на ТДНС-Б. /л.29/.

Във връзка с осъществяването на контрол по спазването на условията и реда за пребиваване на чужденци на територията на Република България, в изпълнение на чл. 30, ал. 1, т. 6 от ЗМВР и на разпоредително писмо на Главния секретар на МВР (рег. № 8121р – 6132 от 25.03.2024 г.), началникът на група „Миграция“ при ОДМВР-Б. е изпратил с писмо рег. №5382-р-5116/04.09.2025г /л.22гръб/ до сектор „Базова научно-техническа лаборатория“ (БНТЛ) при ОДМВР-Б. оригинала на свидетелство за раждане, серия IV-ЯР №272165, издадено на името на О. И. И., [дата на раждане] г за изразяване на експертно становище относно автентичността на документа.

В хода на административното производство е изготвена експертна справка №138/19.09.2025г. по описа на ОДМВР – Б. /л.23гръб-25гръб/. В справката е посочено, “допускам“ че бланката на представеното свидетелство за раждане/СВИДОЦТВО ПРО НАРОЖДЕННЯ/СВИДЕТЕЛСТВО О РОЖДЕНИИ/,серия IV –ЯР № 272165, на името на О. И. И., [дата на раждане] год, образец Г.. 1953-У. яз. е истинска. Експертът С. Н., е посочил, че допуска, че по представения документ, първоначално нанесените данни са подправени.

Въз основа на тази справка административният орган е приел, че в производството по предоставяне на постоянно пребиваване на основание чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗЧРБ, българският произход се удостоверява с удостоверение за раждане или с документ, издаден от Изпълнителна агенция за българите в чужбина в потвърждение на българския произход на чужденеца. Според административния орган старши комисар Н. Н. жалбоподателят О. И. е представил свидетелство за раждане, с което да удостовери българския си произход, като при отчитане изложените заключения от извършената експертна проверка, е приел, че свидетелството за раждане, серия IV-ЯР №272165 е подправено. Приел е също, че всички средства и начини за извършване на проверката относно достоверността на декларираните от апликанта данни са изчерпани, като

българският произход не е удостоверен по категоричен начин. При тези мотиви и на основание чл. 26, ал. 9 от ЗЧРБ, органът е отказал предоставяне на право на постоянно пребиваване, като е приел, че жалбоподател е представил подправен документ към заявлението за постоянно пребиваване – свидетелство за раждане. /л.7/. Отказ рег№5364р-3318/04.02.2026г е надлежно връчен на пълномощник на жалбоподател М. С. /л.11 гръб/ на дата 24.03.2026г.

Административният орган е представил в цялост административната преписка.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд София – град, достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е чрез лицензиран пощенски оператор на дата 06.04.2026г, видно от известие за доставяне /л.34/ и заведена с вх.№ 20-41249/09.04.2026г по описа на Дирекция „Миграция“ МВР. Оспореният отказ е връчен на пълномощник на жалбоподател на дата 24.03.2026г./л.9 гръб/, т. е. жалбата е подадена в срок.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен административен орган. Съгласно чл. 23, ал. 7 от ЗЧРБ, директорите на дирекция "Миграция", на Столична дирекция на вътрешните работи, на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи или оправомощени от тях длъжностни лица издават или отказват издаването на разрешение за продължително или краткосрочно пребиваване на чужденец на територията на Република България, освен ако в този закон е предвидено друго. Оспореният акт е издаден от директор на дирекция „Миграция“ – МВР, която длъжност заема и към момента, за горното свидетелства представено заверено копие на заповед №8121к-1498/19.04.2016г.

Спазена е формата за издаване на административния акт. Съгласно чл. 59, ал. 2 от ЗМВР, когато административният акт се издава в писмена форма, той съдържа: фактически и правни основания за издаване на акта (т. 4 на чл. 59, ал. 2 от АПК).

В хода на административното производство е допуснато нарушение на разпоредбата на чл. 35 от АПК. Съгласно тази разпоредба индивидуалният административен акт се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите граждани и организации, ако такива са дадени, съответно направени. Нарушена е и разпоредбата на чл. 36, ал. 1 от АПК, съгласно която доказателствата се събират служебно от административния орган, освен в предвидените в този кодекс или в специален закон случаи.

В обжалваният отказ директора на Д“Миграция“ е приел, че жалбоподателят О. И. И. не е успял да удостовери българския си произход, административният орган се е позовал на експертна справка № 138/19.09.2025г по описа на ОДМВР – Б., изготвена от експерт при Базова научно – техническа лаборатория при ОДМВР Б.. Справката има характер на експертиза по смисъла на чл. 49, ал. 1 – 5 от АПК, която органът има право да възлага в хода на административно производство по издаване на индивидуален административен акт. Безспорно е възникнала необходимост от специални знания в областта на науката по отношение на представено свидетелство за раждане./л.21 гръб-л.22/. Експертната справка е приобщена като част от доказателствата по делото (л. 23 гръб – 25 гръб от делото). Обект на изследване от страна на Базова научно – техническа лаборатория при ОДМВР Б. е било свидетелство за раждане /СВИДОЦТВО ПРО НАРОЖДЕННЯ/СВИДЕТЕЛСТВО О РОЖДЕНИИ/, серия IV-ЯР №272165, на името на О. И. И.. Свидетелството е предоставено в оригинал. В справката е посочено, че бланката на представеното свидетелство за раждане /СВИДОЦТВО ПРО НАРОЖДЕННЯ/СВИДЕТЕЛСТВО О РОЖДЕНИИ/, серия IV-ЯР №272165 на името на О. И. И., [дата на раждане] г образец Г.. 1953-У. яз. „допуска“, че е истинска. Експертът С. Н., е посочил, че допуска, че по представения

документ, първоначално нанесените данни са подправени. Експертът е основал своето заключение на обстоятелството, че се пораждат съмнения за третиране (заличаване и размиване) с химични разтвори на първоначално нанесените данни в свидетелството. В справката е посочено, че ОДМВР Б. няма на разположение оригинална бланка от същият образец, както и описание на защитите, влагани при изработката или персонализирането на такива документи. В забележка е посочено също: Представеното свидетелство за раждане, не би следвало в този си вид да е било издадено по официален ред, от оторизиран за това орган. От заключението не е посочено и не се установява какво е било съдържанието на документа преди подправката му, както и коя част на документа е подправен.

С оглед предмета на спора и изводите в заключението настоящият състав следва да посочи следното: Легално определение на понятието "документ с невярно съдържание" и "неверни данни" в ЗЧРБ липсва, което налага използване на понятията от други закони, по силата на чл. 46, ал. 2 от ЗНА. Дефинитивната разпоредба на чл. 93, т. 5 НК определя официалния документ като такъв, „който е издаден по установения ред и форма от длъжностно лице в кръга на службата му или от представител на обществеността в кръга на възложената му функция”. В константната практика на ВКС несъмнено се приема, че посочените признаци на документа - издаването му от длъжностно лице по чл. 93, т. 1 НК, в кръга на службата му и то по установения ред и форма определят неговото качество като официален, независимо от спецификите на всеки отделен случай. В противоположност на понятието за официален документ, частен документ е всеки документ, който не съдържа белезите на официален - съставен е от недлъжностно лице лично или като представител на друго частно лице, както и когато е съставен от длъжностно лице, което не е действало в кръга на службата си или от представител на обществеността извън кръга на възложените му функции. Официалните документи са предмет на съставите на престъплението по чл. 308 НК, докато частните документи са предмет на съставите на престъплението по чл. 309 НК. От значение при разглеждане на престъпните състави за документна подправка е делението на документите на истински и неистински. В съдебната практика еднозначно е изведено, че значение при тази класификация на документите има единствено авторството на конкретното писмено изявление. Както се определя в чл. 93, т. 6 НК неистински документ „е този, на който е придаден вид, че представлява конкретно писмено изявление на друго лице, а не на това, което действително го е съставило.” В задължителната съдебна практика еднозначно се сочи, че „истински документ е този, който представлява конкретно писмено изявление на лицето, което действително го е съставило. Определението на понятието неистински документ, дадено в чл. 93, т. 6, не включва съдържанието на писменото изявление като елемент на този документ. Следователно дали документът е с вярно или с невярно съдържание е без значение за неговата неистинност. От значение е дали авторът, посочен в документа, е действително съставил документа. Законът свързва неистинността единствено с автора на документа - с произхода на документа. Затова документът ще е неистински и когато е с вярно съдържание, ако посоченият в него автор не е действителният. Различието между неистински документ и документ с невярно съдържание (лъжливо документиране) се заключава в това, че неистинността при първия се отнася само до неавтентичността на автора на документа, докато при лъжливото документиране се касае до истински по произход документ, т. е. издаден е от лицето, което има право да го състави, но отразените в него обстоятелства или изявления не отговарят на обективната действителност.” Изпълнителноо деяние при документната подправка може да се изрази в две форми: съставяне на неистински (официален или частен) документ или преправяне съдържанието на истински документ. Според приетото в П. № 3-82 „диспозитивните документи представляват първично изявление на автора; те не удостоверяват факти, събития или обстоятелства извън

самото изявление.” Най-типичните изявления, които се материализират в този вид документи са различни видове разпоредителни действия – правни сделки, договори, едностранни волеизявления – завещания, пълномощни, също и многобройните административни и властнически актове, от които се поражда права и задължения. Именно поради своето естество диспозитивните документи не могат да бъдат предмет на престъпленията по чл. 311 чл. 314 НК. За разлика от диспозитивните, удостоверителните документи „установяват съществуването или несъществуването на определени факти, събития или обстоятелства, които авторът възпроизвежда в документа” (Постановление на ВС 3/1982г.) Фактите, които отразяват този вид документи имат определено правно значение. Същественото е, че удостоверителните документи не съдържат собствени изявления на техния автор, а изявлението възпроизвежда настъпили в обективната действителност факти с правно значение. Поради това „когато в официалния документ, съставен от длъжностното лице в кръга на службата му се съдържат предположения за съществуването или несъществуването на факти или обстоятелства с правно значение, деянието е несъставомерно по чл. 311 НК.” Лъжливото документиране се изразява в съставяне на истински удостоверителен документ, в който удостоверените факти или обстоятелства не съответстват на обективната действителност. Съставените по този начин документи не са истински документи, тъй като представляват конкретно писмено изявление именно на длъжностното лице, което действително ги е съставило. Субект на престъплението по чл. 311 НК, чийто предмет е лъжливото документиране на факти и обстоятелства, може да бъде само длъжностно лице, което в кръга на службата си има задължение да удостоверява определени факти или изявления с правно значение, за което да съставя и надлежни документи. Длъжностното лице като субект на лъжливото документиране трябва да притежава белезите, посочени в чл. 93, т. 1, б. „а” и „” НК. Освен това, както се посочи и по-горе, длъжностното лице трябва задължително да има и удостоверителна компетентност, регламентирана в определен акт, който регулира служебните функции на лицето. В настоящия случай от характера на документа безспорно същият би следвало да е официален, но органа не е събрал такива доказателства, както и не е събрал доказателства дали същият е истински.

Посоченото означава, че изготвеното заключение не дава категоричен отговор на редица въпроси, първо оригинална ли е бланката на свидетелство/категорично няма доказателства/, издадено ли е свидетелството надлежно от длъжностно лице на администрацията на Руската федерация/няма категорични данни/, подправено ли е свидетелство за раждане /СВИДОЦТВО ПРО НАРОЖДЕННЯ/СВИДЕТЕЛСТВО О РОЖДЕНИИ/, серия IV-ЯР №272165 на името на О. И., в какво се изразява неговата поправка в съдържанието и/или подписа на длъжностното лице, ако е налице подправка какво и било предходното съдържание, също няма отговор на въпроса. Експертната справка практически не е способствала за изясняване на обстоятелства, свързани с административното производство при така изготвеното заключение.

Съдът приема, че административният акт е постановен в нарушение на принципа на истинност (чл. 7 от АПК) органът е приел безусловно, че „представеното свидетелство за раждане серия IV-ЯР № 272165, е подправено.“ Без да изясни посочените по горе обстоятелства, касаещи процесният документ. Съгласно чл. 7, ал. 1 от АПК административните актове се основават на действителните факти от значение за случая. Действителен може да бъде факт, който е установен по несъмнен начин. Така изготвеното заключение не дава еднозначен отговор, че документа е подправен или истински. Дори да се приеме първото не е ясно в какво се изразява процесната подправка и какво е било предходното съдържание на документа.

На следващо място в Указанията дадени от главния секретар на МВР до Директора на Дирекция „Миграция“ - МВР, с писмо с рег. № 8121р-6132/25.03.2024г. /служебно известна на съда/, на стр.2

изрично е посочено следното: С цел недопускане използването на подправени документи, удостоверяващи български произход да послужат за целите на производството за разрешаване на постоянно пребиваване, от чужденците да се изискват оригиналите на тези документи, а не само нотариално заверени копия, както предвижда чл. 62 от ППЗЧРБ. В този случай, при възникнали основателни съмнения, оригиналите на приложените документи да се изпращат в Националния институт по криминалистика в МВР и Б. научно-технически лаборатории към ОДМВР за извършване на експертни изследвания на документите. В допълнение да се провеждат и интервюта с чужденците, като се наблегне на обстоятелствата, подкрепящи тезата за **българския произход - произход на родителите, баба, дядо, роднини, практикуване на български обичаи и спазване на традиции, владеење на български език, регион на произход и др., доказващи български корени.** Преди да бъде издаден оспорения отказ, служителите от Дирекция „Миграция“ не са изпълнили точно дадените им указания с изрично писмо на главния секретар на МВР, относно начина на извършване на допълнителните проверки. Административния орган директно е издал процесния отказ, без да извърши допълнително вменените му проверки с писмо от Главния секретар на МВР - цитирано по-горе, за да бъде завършена коректно административната процедура спрямо заявителя - сега жалбоподател. Следва да се посочи също, че разпоредбата на чл. 26, ал. 2 от ЗЧРБ установява възможност да се издаде – отказ от издаване на разрешение за пребиваване, при наличие на осъществен юридически факт, предвиден в хипотезата на същата разпоредба, а именно – да е установено, че заявителят няма български произход. В конкретния случай този юридически факт не е установен по безспорен начин. За майка на жалбоподател е посочено, че е българка – В. Т. И. в процесното удостоверение в тази си част **не е установено да е имало обработка с химикали или други химически вещества.** Съгласно чл. 63 от ППЗЧРБ, компетентните органи, които вземат решение за предоставяне право на пребиваване, могат да изискват или да проверяват служебно и други документи и обстоятелства, свързани с правния статут на чужденеца. Съгласно приет Правилник за дейността на ИАБЧ по издаване на удостоверения за български произход, и по – точно съгласно чл. 2, удостоверение за български произход се издава, когато е невъзможно чужденецът да представи **удостоверение за раждане** и е невъзможно Дирекция „Миграция“ или съответният отдел/сектори/групи "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи да приложат служебна справка относно българския произход на чужденеца от информационна система на Изпълнителната агенция за българите в чужбина (Агенцията) в следните производства: Производството за получаване на разрешение за постоянно пребиваване, на основание чл. 35, ал. 2 от ППЗЧРБ във връзка с чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗЧРБ; В случая административният орган е следвало да изиска удостоверение за български произход от ИАБЧ, респ. да приложи служебна такава от информационната система. Това е така, доколкото изследването на представеното от жалбоподателя удостоверение е породило „съмнения за третиране (заличаване и размиване) с химични разтвори на първоначално нанесените данни в свидетелството.“ В разрез със задълженията си по чл. 35 от АПК, административният орган не е пристъпил към събиране на допълнителни доказателства по реда на чл. 36 от АПК преди да постанови крайния си акт.

В свое решение при идентични обстоятелства ВАС по дело №6954 /25г. в мотивите на решението посочва: „че допускането, че един документ е подправен, не е равнозначно на доказателствения факт, че действително е налице подправяне. Твърдението за наличието на „породено съмнение“ не може да служи като основание за безусловно приемане на даден факт, особено когато се касае за съществен факт от административното производство, на който е основан изходът от него. В нарушение на принципа на истинност, залегнал в чл. 7 АПК, възприемането на предположение

като доказан факт нарушава гаранциите за справедливост и законосъобразност в административното производство..... Предвид липсата на категоричен отговор по въпроса за автентичността на представеното от заявителя свидетелство за раждане, в изпълнение на изискванията на чл. 35 и чл. 36 АПК, административният орган е следвало да приложи разпоредбата на чл. 49, ал. 2 АПК – при сложност или комплексност на предмета на изследването органът може да назначи и повече от едно вещо лице или да изиска допълнителни документи, въз основа на които да установи твърдения от заявителя факт - наличие на български произход.“

Водим от горното жалбата е основателна и отказ с рег.№5364р-3318/04.02.2026г. на Директора на дирекция "Миграция" в МВР следва да бъде отменен.

Като се има предвид, че естеството на акта не позволява решаването на въпроса по същество, на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, преписката трябва да се изпрати на компетентния административен орган със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона. При новото разглеждане на заявлението трябва да се обсъди удостоверението за раждане,приложено по делото.На следващо място, трябва да се изиска от ИАБЧ документ, удостоверяващ произхода на майката на жалбоподателя, като при необходимост се назначи допълнителна експертиза на представените документи,която да даде категоричен отговор на поставените по-горе въпроси.

По отношение на разноските:

По делото са налице доказателства за заплатена държавна такса в размер на 5,11 евро /л.35/ и 1000 евро, съгласно договор за правна защита и съдействие №304/03.04.2026г, като са представени и доказателства за реалното им заплащане по банков път /л.43/. От ответник е направено своевременно възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК вр. чл. 144 АПК. Като съобрази фактичката и правна сложност на спора, а и на проявената процесуална активност на пълномощника на жалбоподателя, проведеното едно съдебно заседание и извършените процесуални действия съдът намира, че следва да се присъди сумата от 515 евро съобразно чл.8, ал.3 от НАРЕДБА № 1 ОТ 9 Ю. 2004 Г. ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ ЗА АДВОКАТСКА РАБОТА (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 14 ОТ 2025 Г.). С оглед изхода на делото ответник трябва да бъде осъден да заплати общо сумата от 520,11 евро.

Въз основа на гореизложеното, АССГ, III отделение, 67 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на О. И. И., [дата на раждане] , гражданин на Руската федерация,отказ за предоставяне право на постоянно пребиваване, издаден с рег.№5364р-3318/04.02.2026г. на Директора на дирекция "Миграция" при МВР.

ИЗПРАЩА делото като преписка на директора на Дирекция „Миграция“ към Министерството на вътрешните работи за ново произнасяне по заявление с рег.№538200–18807/03.09.2025г. по описа на сектор „Миграция“ при ОДМВР – Б. за предоставяне на право на постоянно пребиваване на чужденец в България,като се съобразят мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Дирекция „Миграция“ при Министерството на вътрешните работи, да заплати на О. И. И., [дата на раждане] ,гражданин на Руската федерация, сумата от 520,11 евро (петстотин и двадесет евро и единадесет цента).

Решението подлежи на обжалване от страните, пред Върховен административен съд, в четиринадесетдневен срок от съобщението, че е изготвено.

СЪДИЯ:

